

ідей та справжності мислення, щоб розвіяти усілякі антинародні помисли, через духовну спадкоємність багатьох поколінь, закономірність звернення до права і правосвідомості.

Така філософія правосвідомості буде представлена у найрізноманітніших сферах людської життєдіяльності з метою виявлення внутрішнього в людині, глибинної сутності багатьох справжніх смислів і процесів. Втілення права у державному житті не можливе без духовності, на засадах якої вибудовується правосвідомість, що визначає готовність народу до виконання євангельської заповіді – віддати у потрібний момент душу свою за друзів своїх. Така спільна життєдіяльність/життеустрій визначають принципи духовного/морального життя. До вказаного розмірковування спонукає нинішня війна, ситуація, що склалася на фронті, через народну пам'ять, відгомін/відголосся Чорнобиля. Усілякий заклик до жорстокості з уст народних обранців, що нині є надзвичайно популярними в українському політикумі, цілковито засуджуємо. Побудова правової, православної держави можлива на засадах справжнього богословського вчення і доктрини, а головне – практики й бажання/намагання виконати написане/передане нам у спадок як священний скарб. Краще жити за законом Совісті, права, освяченого божественною правдою. Дивлячись у майбуття, слід усунути факти правової безграмотності та загального безладу/хаосу. Принципи ринкових відносин та надання послуг не здатні запропонувати ефективні механізми підтримання громадського порядку та безпеки в аспекті істинності високої ідеї служіння.

ОГАРЄНКО Тетяна

Донецький державний університет внутрішніх справ, доцентка кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, кандидатка філологічних наук, доцентка

МОВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОНОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Реформування законодавства в Україні не тільки потребує юридичних важелів, а й пов'язане з проблемами лінгвістичного унормування правничих понять. Необхідність удосконалення нашого законодавства, його узгодження з європейськими принципами актуалізує потребу аналізу ролі державної мови в правотворчому процесі.

Державна мова забезпечує потреби суспільства в усіх сферах діяльності, а найперше реалізує націєтворче значення в правничій галузі. Предметом правового регулювання є суспільні відносини, тому в юридичних текстах активно живається загальноживана лексика, слова на позначення побутових понять, одиниці з різних галузей життя. Однак значну частину законодавчих актів становлять терміни, які є невід'ємною складовою правничих текстів. «Юридична термінологія є основним і

найбільш інформативним пластом лексики мови законодавства, який сприяє точному і виразному формулюванню правових розпоряджень, досягненню максимальної лаконічності юридичного тексту» [1].

В українських текстах юридичного спрямування активно вживається як питома українські лексеми, так і запозичені. Українська правнича термінологія постійно розвивається, і їй притаманні такі традиційні засоби українського термінотворення, як афіксація, безсуфіксний спосіб, слово- та основоскладання, складносуфіксальний тощо, спеціалізація загальноновживаного слова. Останнім часом і мовознавці, і юристи активно працюють у напрямі вивчення юридичних термінів та передачі термінів правничої сфери питома українськими відповідниками, оскільки суттєвою проблемою юридичних текстів дотепер залишається зрусифікованість термінології.

Помітною особливістю мовного оформлення юридичних текстів є активне вживання двокомпонентних термінологічних одиниць, побудованих за схемою «прикметник+іменник». Таке тяжіння зумовлене потребою точного й однозначного позначення правничого поняття. «Сучасне термінознавство характеризує диференційні властивості терміна, які загалом відрізняють його від загальноновживаних слів: системність, точність, прагнення до однозначності, відносна незалежність від контексту, наявність дефініції, офіційність, стандартизованість, лаконічність, суворонаормативність, стилістична нейтральність, відсутність експресивності, коректність», – зазначає Наталія Шеремета [2].

Отже, державна мова забезпечує функціонування всіх сфер суспільно-політичного життя, однак набуває особливого значення в правничій галузі, тому що виступає державотворчим чинником. Мовне оформлення законодавчих актів значною мірою може вплинути на досконалість та якість документів, тому варто більшу увагу звертати на їхнє лінгвістичне оформлення.

Література

1. Корж А. В., Фонтош Н. М. Проблеми вдосконалення юридичної термінології в українському законодавстві. URL : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9123/107-Korzh.pdf> (дата звернення : 20.10.2023).

2. Шеремета Н. Правнича термінологія української мови та процеси творення. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми української термінології». 2013. № 765. С. 120–123.

URL : <https://science.lpnu.ua/uk/terminologiya/vsi-vypusky/visnyk-no-765-2013/pravnycha-terminologiya-ukrayinskoyi-movy-ta-processy> (дата звернення: 21.10.2023).